

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 115/2016-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 24. februára 2016 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], zastúpeného advokátkou JUDr. Evou Borovskou, advokátska kancelária, Štefánikova 7, Bratislava, vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na preskúmanie zákonnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy zaručeného čl. 46 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na rovnosť účastníkov konania zaručeného čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom zaručeného čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Nitre č. k. 15 S 30/2012-85 z 9. januára 2013 a jeho postupom v tomto konaní a rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 2 Sžf 42/2013-140 z 18. júna 2014 a jeho postupom v tomto konaní a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a .

Odôvodnenie:

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 16. septembra 2014 doručená sťažnosť [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“, v citáciách aj „žalobca“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na preskúmanie zákonnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy zaručeného čl. 46 ods. 2 ústavy, základného práva na rovnosť účastníkov konania zaručeného čl. 47 ods. 3 ústavy, základného práva vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom zaručeného čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského súdu v Nitre (ďalej len „krajský súd“) č. k. 15 S 30/2012-85 z 9. januára 2013 a jeho postupom v tomto konaní a rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) č. k. 2 Sžf 42/2013-140 z 18. júna 2014 a jeho postupom v tomto konaní.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ sa žalobou podľa druhej hlavy piatej časti zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Občiansky súdny poriadok“) domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia Finančného riaditeľstva Slovenskej republiky (ďalej len „odporca“ alebo „žalovaný“) č. 1020504/1/938802/2012 z 20. apríla 2012, ktorým bol potvrdený dodatočný platobný výmer Daňového úradu Šurany (ďalej len „správca dane“) č. 633/230/16722/11/Dan z 28. novembra 2011 o vyrubení rozdielu dane z pridanej hodnoty za zdaňovacie obdobie I. štvrt'rok 2008 v sume 75 461,26 € sťažovateľovi.

Krajský súd rozsudkom č. k. 15 S 30/2012-85 z 9. januára 2013 žalobu sťažovateľa zamietol. Zhodne s daňovými orgánmi dospel k záveru, že sťažovateľ nepostupoval správne *„v súvislosti s nákupom ojazdených motorových vozidiel v Rakúsku a ich následným predajom, pričom žalobca nesprávne použil osobitnú úpravu dane stanovenú v § 66 zákona*

o DPH, v dôsledku čoho nesprávne stanovil základ dane ako rozdiel medzi predajnou cenou a kúpnu cenou zníženou o daň. Táto skutočnosť jednoznačne vyplýva z faktúr rakúskeho dodávateľa, na ktorých je uvedené, že dodávka je oslobodená od dane podľa čl. 6(1) o dani z predaja, resp., že ide o nezdanenú dodávku v rámci EÚ podľa čl. 6(1) UstG. Išlo teda o tovar v štáte dodania – Rakúsko oslobodený od dane, ktorý však v tuzemsku mal žalobca zdanit' postupom podľa § 69 ods. 6 v nadväznosti na § 11 a § 22, § 23 zákona o DPH. Tento právny názor podporuje i čl. 226 Smernice rady 2006/112/ES, podľa ktorého v prípade uplatňovania jednej z osobitných úprav na použitý tovar musia faktúry obsahovať odkaz na články 313, 326 alebo 333, alebo na príslušné vnútroštátne ustanovenia alebo iný odkaz, ktorý uvádza, že sa uplatnila jedna z týchto úprav. Dodávateľské faktúry však neobsahujú odkaz na osobitnú úpravu dane. Žalobca bol preto povinný tovar zdanit' v bežnom režime zdanenia.“.

V nadväznosti na sťažovateľov žalobný dôvod krajský súd uviedol, že „z dodatočného platobného výmeru správcu dane... ako z písomnej, tak i tabuľkovej časti tohto výmeru jednoznačne vyplýva akým spôsobom, na základe akých podkladov a z akých právnych dôvodov bol tento rozdiel DPH žalobcovi vyrubený, pričom správnosť jeho výpočtu je matematicky ľahko overiteľná. Ostatne, žalobca v podanej žalobe voči výške dodatočne vyrubeného rozdielu dane z pridanej hodnoty ani nič konkrétne nenamietal.

K tvrdeniu žalobcu, že žalovaný svoje rozhodnutie (vrátane správcu dane) založil na údajoch, ktoré si žalobca nemôže overiť a to na akomsi šetrení vykonanom rakúskou daňovou správou súd uvádza, že toto tvrdenie považuje za... účelové. Súd bez nejakého konkrétneho tvrdenia žalobcu, napr. v čom sú tieto údaje nepravdivé so skutočnosťou, nemá dôvod upodozrievať a spochybňovať pravdivosť ich vypovedacej hodnoty a preto pre súd nie je napadnuté rozhodnutie žalovaného nepreskúmateľné a nezrozumiteľné.“.

Napokon krajský súd vyhodnotil námietku sťažovateľa o jeho nesprávnom označení v rozhodnutí správcu dane (i žalovaného) ako irelevantnú s poukazom na to, že s ohľadom na dátum zániku jeho živnostenského oprávnenia (31. december 2010) „žalobca v tomto kontrolovanom období náležitosti takéhoto označenia splňal“.

V odvolaní proti prvostupňovému rozsudku sťažovateľ na pomerne rozsiahlom priestore poukazuje na obsah svojho vyjadrenia z 13. decembra 2012, v ktorom poukázal na fakt, že konajúce daňové orgány posúdili identickú skutkovú situáciu, ktorá sa uňho vyskytla „v roku 2007“, úplne opačne, než tomu bolo v spornom zdaňovacom období (I. štvrt'rok 2008). Pritom k zmene právnej úpravy nedošlo. Sťažovateľ citoval z protokolu z daňovej kontroly, ktorej predmetom bolo zdaňovacie obdobie v roku 2007 a kontrolované zdaniteľné obchody boli rovnaké, ako tá v roku 2008. V tomto protokole správca dane konštatoval, že *„kontrolou predložených dokladov neboli zistené porušenia zákona č. 222/2004 Z. z...“*. Podľa sťažovateľa tak krajský súd *„pochybil, keď akceptoval odlišný postup odporcu pri výklade a následnej aplikácii totožnej právnej normy na totožné skutkové okolnosti za obdobie roku 2007 a 2008, čo považuje navrhovateľ nielen za nesprávny, ale aj nezákonný, nakoľko práve správne orgány sú povinné pri výklade a aplikácii právnej normy postupovať tak, aby neuvádzali adresáta právnej normy do stavu právnej neistoty...“*.

V odvolaní sťažovateľ kritizoval, že krajský súd sa *„bez ďalšieho priklonil na stranu odporcu a potvrdil jeho rozhodnutie, bez toho, aby sa vysporiadal s námietkou navrhovateľa, ohľadne odlišného výkladu a aplikácie právnej normy odporcu na totožný skutkový a právny stav. Takýto postup súdu je rovnako svojvoľným a nezákonným, nakoľko potvrdením postupu odporcu, odobril, že odporca ako orgán štátu môže kedykoľvek bez zmeny skutkového a právneho stavu zaujať akýkoľvek výklad právnych noriem, a to i úplne opačný a do viesť tak daňové subjekty do stavu právnej neistoty pri odvode dane.“*

Sťažovateľ v odvolaní dôvodil aj nesprávnym vyhodnotením skutkového stavu krajským súdom. S poukazom na názor krajského súdu, podľa ktorého z faktúr rakúskeho dodávateľa vyplýva, že sťažovateľ nesprávne použil osobitnú úpravu dane, argumentuje, že *„toto tvrdenie súdu nie je pravdivé, lebo keď takýto údaj faktúry obsahuje, neznamená to, že dodávateľ mal použiť nie osobitnú úpravu dane, ale úpravu dane podľa § 69 ods. 6 zákona o DPH. Tento údaj znamená výlučne to, že dodávateľ, pri predaji tovaru je oslobodený od dane, lebo ide o intrakomunitárnu dodávku. Navrhovateľ keďže faktúra obsahovala všetky náležitosti bol dodávateľom ubezpečený, že na tovar sa vzťahuje osobitná úprava dane.“*

Ku skutočnosti, že správca dane založil svoje rozhodnutie na informáciách z informačného systému VIES, sťažovateľ v odvolaní namietal, že „nemal ani dnes nemá uvedené informácie k dispozícii, t. j. nemohol z nich vychádzať ani pri zdaňovaní za rok 2008“. Sťažovateľ „nielenže nikdy v priebehu daňovej kontroly nebol o údajoch zo systému VIES ani o výsledkoch medzinárodného šetrenia oboznámený, a vlastne ani dnes po skončení súdneho konania na súde prvého stupňa nevie, čo je systém VIES, ako aj z akých konkrétnych údajov získaných z predmetného systému odporca vychádzal. Daňový systém VIES nie je prístupný navrhovateľovi ani súdu ani iným daňovým subjektom...“.

V ďalšej časti odvolania sťažovateľ argumentoval v prospech záveru, že splnil všetky zákonné podmienky na to, aby pri sporných zdaniteľných obchodoch mohol využiť osobitnú úpravu dane podľa § 66 zákona č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o dani z pridanej hodnoty“), a nie úpravu podľa § 69 ods. 6 zákona o dani z pridanej hodnoty. Podľa sťažovateľovho názoru «záver odporcu, že dôkaz toho, že tovar nebol použitým tovarom, pretože na faktúre nie je odkaz na osobitnú úpravu dane týkajúcu sa použitého tovaru neobstojí, nakoľko „použitý tovar“ nie je definovaný cez odkaz na faktúre, ale je definovaný hmotnými špecifickými znakmi, a to ako hmotný hnutelný majetok vhodný na ďalšie použitie, čo ojazdené motorové vozidlá nepochybne boli.

Rovnako odporca nesprávne konštatoval, že na faktúrach nie je odkaz na článok 226 ods. 4 smernice, a preto nebolo možné postupovať v zmysle § 66 zákona o DPH. Citovaná smernica nepožaduje, aby na faktúre bol odkaz na čl. 226 ods. 14 smernice, avšak v zmysle čl. 226 ods. 1 cit. smernice sa vyžaduje, aby na faktúre bol uvedený odkaz na čl. 313, 326 alebo 333 alebo na príslušné vnútroštátne ustanovenia... Na dodávateľskej faktúre bol odkaz práve na vnútroštátnu právnu úpravu, z čoho je zrejmé, že aj podmienka upravená v čl. 226 ods. 14 cit. smernice bola naplnená, a to odkazom na vnútroštátnu právnu úpravu a posúdenie odporcu bolo nesprávne.».

Najvyšší súd o odvolaní sťažovateľa rozhodol rozsudkom č. k. 2 Sžf 42/2013-140 z 18. júna 2014 tak, že rozsudok krajského súdu potvrdil. Svoje odôvodnenie oprel o § 219 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku odkazujúc na prvostupňový rozsudok a „jeho

podrobné dôvody vo vzťahu ku všetkým dôvodom podaného odvolania, ktoré sú prakticky totožné s dôvodmi samotnej žaloby, a s ktorými sa krajský súd náležite po stránke skutkovej aj právnej vysporiadal a odvolací súd nevidí dôvod na zopakovanie vecne správnych dôvodov rozsudku krajského súdu“.

Najvyšší súd poukázal aj na vlastnú stabilizujúcu sa judikatúru v obdobných veciach a ďalšiu časť odôvodnenia založil na § 250ja ods. 7 Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorého ak najvyšší súd rozhoduje ako odvolací súd v obdobnej veci, aká už bola predmetom konania pred odvolacím súdom, môže v odôvodnení poukázať už len na podobné rozhodnutie, ktorého celý text v odôvodnení uvedie. V nadväznosti na to po citáciách relevantných právnych noriem uviedol, že *„na uplatnenie osobitnej úpravy dane pri... použití tovaru neboli splnené podmienky ustanovené v § 66 zákona č. 222/2004 Z. z., konkrétne ojazdené motorové vozidlá neboli dodané osobou uvedenou v § 66 ods. 2 citovaného zákona a taktiež faktúry dodávateľa neobsahovali kogentne upravené náležitosti daňového dokladu v zmysle čl. 226 bod 14 Smernice Rady 2006/112/ES...“*

V danom prípade ide nepochybne o tzv. intrakomunitárne obchody s tovarom, ktoré sú založené na tom, že tovarový obchod medzi osobami identifikovanými pre DPH v rôznych členských štátoch EÚ prebieha tak, že na strane dodávateľa dochádza k intrakomunitárnemu dodaniu tovaru (miesto dodania tovaru je v členskom štáte dodávateľa), ktoré je oslobodené od dane a na strane odberateľa dochádza k intrakomunitárnemu nadobudnutiu tovaru (miesto nadobudnutia je v členskom štáte odberateľa), ktoré je zdaňované. V systéme uplatňovania dane v členských štátoch EÚ platí základný princíp výberu dane z pridanej hodnoty členským štátom určenia, pričom tento princíp zdaňovania tovaru v štáte určenia sa uplatňuje pri splnení určitých podmienok a znamená zdanenie tovaru v tom členskom štáte, v ktorom sa skončí odoslanie alebo preprava tovaru.“

Najvyšší súd osobitne zdôraznil, že *„správny orgán rozhodujúci na prvom stupni vyčerpávajúcim spôsobom, aj prostredníctvom dožiadania podľa čl. 5, kap. II bod 1 Nariadenia Rady (ES) č. 1798/2003 zo 7. októbra 2003 o administratívnej spolupráci v oblasti dane z pridanej hodnoty... náležite zistil skutkový stav, ktorý bol zákonným*

podkladom k vydaniu prvostupňového správneho rozhodnutia a následne podkladom k vydaniu napadnutého rozhodnutia žalovaného správneho orgánu. Na základe takto zisteného skutkového stavu je zjavné, že v danej veci neboli splnené zákonné podmienky na uplatnenie osobitného režimu zdaňovania prirážky pri použití tovaru...“.

V sťažnosti doručenej ústavnému súdu sťažovateľ rovnako ako v odvolaní obsiahlo argumentuje diametrálne odlišným posúdením rovnakého skutkového stavu orgánmi daňovej správy za zdaňovacie obdobia roku 2007 a za I. štvrťrok 2008, a to pri nezmenenej právnej úprave. Tvrdí, že „nie je možné, aby za tých istých skutkových okolností došlo k tak rozdielnej aplikácii a výkladu zákona o DPH, keď v konaní sťažovateľa k zmene nedošlo a vykonával zdanenie rovnako od roku 2007. Vystavené faktúry tým istým dodávateľom, pri kontrole za rok 2007, sám porušovateľ považoval za dodávku tovaru, pri ktorej sa použije osobitná sadzba dane podľa § 66 zákona o DPH. Keď k takémuto záveru pri kontrole za rok 2007 dospel sám porušovateľ, a to nie len v prípade sťažovateľa, pričom porušovateľ je špecializovanou inštitúciou na kontrolu a posudzovanie správnosti účtovania DPH, ako mal a mohol dospieť k inému záveru sám daňovník?“.

Sťažnosťou sa prelína aj kritika odôvodnenia oboch rozsudkov v predmetnej veci. Súd sa totiž podľa sťažovateľa „nezaoberali tým, že ak by aj došlo k pochybeniu odporcu pri výklade právnej normy pri výkone daňových kontrol, nie je možné by uvedené pochybenie išlo na ťarchu sťažovateľa, ktorý pri zdaňovaní postupoval v dobrej viere, že odvádza daň riadne, čo mu bolo potvrdené i samotnou daňovou kontrolou v roku 2007...“.

Ďalej sa podľa sťažovateľa súdy nezaoberali jeho námietkou, podľa ktorej v protokole o daňovej kontrole, ale ani v dodatočnom platobnom výmere «nebol vykonaný výpočet údajnej dane, ktorú mal pri nadobudnutí tovaru v tuzemsku z iného členského štátu sťažovateľ odvieť, ale je uvedený len zoznam faktúr a zrejme súčet súm, ktoré sú na faktúrach... Porušovateľ v 1. rade sa s tak závažnou námietkou sťažovateľa vôbec nezaoberal, len konštatoval, že „správnosť výpočtu odporcu je matematicky ľahko overiteľná“,... pričom túto „overiteľnosť“ v ďalšom odporca ani súd nezrejmil... Rovnako sa porušovateľ v 1. rade nevysporiadal so skutočnosťou, že odporca len nezdanenú časť dodaňoval, pretože z fakturovanej sumy mal najprv odpočítať DPH a túto znížiť o sumu,

ktorú sťažovateľ zdanil. Následne ani porušovateľ v 2. rade sa uvedenou námietkou sťažovateľa nezaoberal, čím došlo k neoprávnenému zásahu do ústavných práv sťažovateľa v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, pričom ani v tejto časti rozhodnutia porušovateľov nespĺňajú požiadavky riadneho odôvodňovania rozhodnutia.». Sťažovateľ vo vzťahu k napadnutému rozsudku najvyššieho súdu kritizuje aj skutočnosť, že pri odôvodňovaní svojho rozhodnutia využil § 219 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, čo podľa jeho názoru neprichádza do úvahy, ak „účastník v odvolaní, uvedie úvahy, či už vo väzbe na skutkový stav alebo právne posúdenie, s ktorými sa prvostupňový súd nezaoberal. Veľakrát ide o vyjadrenia, ktoré sú až reakciou na závery prvostupňového súdu, preto logicky predstavujú novú argumentačnú bázu. Sťažovateľ má za to, že porušovateľ v 2. rade obmedzením sa na stotožnenie sa s rozhodnutím porušovateľa ako súdu 1. stupňa porušil právo sťažovateľa na spravodlivý súdny proces, nakoľko sa nevysporiadal so zásadnými námietkami sťažovateľa, ktoré uviedol vo svojom odvolaní...“.

Kritika sťažovateľa sa v značnej miere zameriava aj na podklady, ktoré mal k dispozícii odporca (informácie zo systému VIES) a ktoré viedli k rozhodnutiu o dorubení dane z pridanej hodnoty. Uvádza, že «dochádza k zneužitiu štátnej moci, nakoľko daňový subjekt je vystavený situácii, že mu nezostáva nič iné len „veriť“ že tvrdenia, na základe ktorých sa rozhodlo sú pravdivé. Nemožnosť ich preskúmania či overenia je otvorená cesta k svojvôli rozhodovacej činnosti štátnych orgánov, ktoré údajné doklady k dispozícii mali a sťažovateľ je v dôsledku ich nemožnosti overenia, tejto svojvôli vystavený.».

V závere sťažnosti sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom vo veci samej takto rozhodol:

„1. Konaním sp. zn. 15 S/30/2012 a rozhodnutím 15 S/30/2012-85, č. 4012200574 zo dňa 09.01.2013 Krajského súdu Nitra... bolo porušené základné právo [redacted] právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, právo domáhať sa súdnej ochrany svojich právach ukrátených rozhodnutím orgánu verejnej správy v zmysle čl. 46 ods. 2 Ústavy SR, právo na rovnosť účastníkov konania v zmysle čl. 47 ods. 3 Ústavy SR a právo vyjadriť sa k vykonaným dôkazom v zmysle čl. 48 ods. 2 Ústavy SR.

2. Konaním sp. zn. 2 Sžf/42/2013 a rozhodnutím 2 Sžf/42/2013 zo dňa 18.06.2014 Najvyššieho súdu SR... bolo porušené základné právo [REDAKOVANÉ] právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, právo domáhať sa súdnej ochrany svojich právach ukrátených rozhodnutím orgánu verejnej správy v zmysle čl. 46 ods. 2 Ústavy SR, právo na rovnosť účastníkov konania v zmysle čl. 47 ods. 3 Ústavy SR a právo vyjadriť sa k vykonaným dôkazom v zmysle čl. 48 ods. 2 Ústavy SR.

3. Ústavný súd SR rozsudok Krajského súdu Nitra sp. zn. 15 S/30/2012-85, č. 4012200574 zo dňa 09.01.2013 a rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2 Sžf/42/2013 zo dňa 18.06.2014 zrušuje a vracia na nové konanie.

4. Sťažovateľ [REDAKOVANÉ] súčasne žiada, aby Ústavný súd SR rozhodol, tak že odkladá vykonateľnosť rozsudku Krajského súdu Nitra sp. zn. 15 S/30/2012-85, č. 4012200574 zo dňa 09.01.2013 v spojení s rozsudkom Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2 Sžf/42/2013 zo dňa 18.06.2014.

6. [REDAKOVANÉ] priznáva primerané finančné zadostučinenie v sume 35.000 €.

7. Porušovatelia sú povinní uhradiť sťažovateľovi trovy konania vo výške 340,90 € (1 úkon právnej pomoci podľa § 11 ods. 3 vyhl. č. 655/2004 Z. z. činí sumu 134 €, 2 úkony á 134 € - príprava a prevzatie, podanie sťažnosti, 2 x režijný paušál á 8,04 Eur, 20% DPH, t. j. Eur) k rukám advokátky JUDr. Evy Borovskej, a to do 15 dní odo dňa právoplatnosti rozhodnutia.“

II.

Ústavný súd podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

1. Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne.

Z princípu subsidiarity vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd sa pri zakladaní svojej právomoci riadi zásadou, že všeobecné súdy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. IV. 236/07). Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany základných práv alebo slobôd môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 115/07).

Z dokumentácie priloženej k sťažnosti vyplýva, že proti napadnutému rozsudku krajského súdu sp. zn. 15 S 30/2012 z 9. januára 2013, ktorým tento súd zamietol žalobu sťažovateľa, podal sťažovateľ odvolanie, o ktorom najvyšší súd rozhodol napadnutým rozsudkom tak, že mu nevyhovelo a s prihliadnutím na všetky okolnosti daného prípadu odvolaním napadnutý rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdil.

Proti rozsudku krajského súdu sp. zn. 15 S 30/2012 z 9. januára 2013 mohol sťažovateľ podať odvolanie (čo aj využil), o ktorom bol oprávnený a aj povinný rozhodnúť najvyšší súd ako odvolací súd. Právomoc najvyššieho súdu rozhodnúť o odvolaní sťažovateľa v danom prípade vylučuje právomoc ústavného súdu. Z uvedeného dôvodu ústavný súd pri predbežnom prerokovaní túto časť sťažnosti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok svojej právomoci.

2. K namietanému porušeniu označených práv sťažovateľa rozsudkom najvyššieho súdu z 18. júna 2014 v konaní sp. zn. 2 Sžf 42/2013 ústavný súd uvádza, že za zjavne neopodstatnenú sťažnosť možno považovať tú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (IV. ÚS 92/04, III. ÚS 168/05, II. ÚS 172/2011).

Ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Z tohto ústavného postavenia vyplýva, že úlohou ústavného súdu nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05).

V nadväznosti na to nie je ústavný súd zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol náležite

zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by ním vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02).

Ústavný súd považuje za potrebné zdôrazniť, že v zásade takmer identické závery najvyššieho súdu, ako sú obsiahnuté v napadnutom rozsudku, už boli predmetom ústavného prieskumu v iných veciach, ktoré sú porovnateľné s vecou sťažovateľa. V týchto veciach (napr. I. ÚS 734/2013, I. ÚS 413/2014, IV. ÚS 94/2015) ústavný súd dospel k záveru, že príslušnými rozhodnutiami najvyššieho súdu nemohlo dôjsť k porušeniu sťažovateľom označených práv.

Okrem toho ústavný súd považuje za potrebné zdôrazniť, že ťažisková odvolacia i sťažnostná námietka o odlišnom právnom posúdení rovnakých skutkových situácií orgánmi daňovej správy je márna.

V správnom súdnictve platí prísna zásada, že konajúci súd preskúmava napadnuté rozhodnutie len v rozsahu a z dôvodov uvedených v žalobe žalobcu (§ 250j ods. 1 a 2 Občianskeho súdneho poriadku).

Z príloh sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ námietku diametrálne odlišného posudzovania rovnakých skutkových situácií predniesol až v podaní z 13. decembra 2012 doručenom krajskému súdu.

Podľa § 250h ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku až do rozhodnutia súdu môže žalobca rozsah napadnutia správneho rozhodnutia obmedziť; rozšíriť ho môže len v lehote podľa § 250b.

Ak bola žaloba sťažovateľa podaná 18. júna 2012, je zreteľné, že nová argumentácia sťažovateľa, ktorou rozšíril rozsah napadnutia rozhodnutia žalovaného, bola krajskému súdu doručená po uplynutí dvojmesačnej lehoty podľa § 250b Občianskeho súdneho poriadku. Nemožno potom ani krajskému súdu, ani najvyššiemu súdu vytýkať, že sa touto vecnou kritikou napadnutého administratívneho rozhodnutia vôbec nezaoberali.

V nadväznosti na uvedené ústavný súd poukazuje na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej v prípade, ak sťažovateľ v rámci ochrany svojich základných práv a slobôd uplatní v konaní pred ústavným súdom argumentáciu, ktorú mohol predniesť, ale nepredniesol v konaní pred všeobecnými súdmi, ústavný súd na jej posúdenie nemá právomoc (III. ÚS 135/03, III. ÚS 201/04, IV. ÚS 266/08, II. ÚS 399/2014, III. ÚS 520/2014). Ústavný súd preto nemá dostatok právomoci na meritórne preskúmanie a rozhodnutie o sťažnosti v tejto jej argumentačnej časti.

V súvislosti s argumentáciou sťažovateľa o použití údajov systému VIES daňovou správou uvádza, že sťažovateľ mal k dispozícii na overenie správnosti daného identifikačného čísla systém VIES prístupný na internetovej adrese http://ec.europa.eu/taxation_customs/vies/. Od podnikateľa obchodujúceho v prostredí Európskej únie možno rozumne očakávať, že si overí správnosť identifikačného čísla, ktoré mu predloží jeho odberateľ. Systém VIES je funkčný od vstupu Slovenskej republiky do Európskej únie (II. ÚS 440/2011). Preto táto časť sťažnostnej argumentácie vôbec nie je namieste.

Pokiaľ ide o ďalšie sťažnostné námietky prednesené sťažovateľom, ústavný súd odkazuje na už spomenuté vlastné uznesenia vo veciach sp. zn. I. ÚS 734/2013, I. ÚS 413/2014 alebo aj sp. zn. IV. ÚS 94/2015, v ktorých sú uvedené dôvody zjavnej neopodstatnenosti sťažovateľových sťažností. S týmito dôvodmi sa ústavný súd aj pri tu predbežne prerokúvanej sťažnosti stotožňuje.

Ústavný súd tak po preskúmaní sťažnosti i jej príloh dospel k záveru, že sťažovateľove námietky voči odvolaciemu rozsudku najvyššieho súdu nie sú dôvodné.

Skutkové ani právne závery najvyššieho súdu nemožno za žiadnych okolností vyhodnotiť ako tak excesívne a nemajúce základ v pravidlách formálnej logiky, že by do nich mohol ústavný súd ako súdny orgán ústavne oddelený od sústavy všeobecných súdov vstúpiť a korigovať ich.

Skutočnosť, že sťažovateľ sa s názorom najvyššieho súdu nestotožňuje, nepostačuje sama osebe na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 204/2010) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok.

Keďže ústavný súd nezistil možnosť porušenia sťažovateľom označených práv napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu a ani postupom, ktorý predchádzal jeho vydaniu, odmietol jeho sťažnosť v tejto časti ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

3. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku bolo už bez právneho významu zaoberať sa návrhom sťažovateľa na zrušenie napadnutých rozhodnutí krajského súdu a najvyššieho súdu, návrhom na priznanie finančného zadosťučinenia, náhrady trov konania, ako aj návrhom na dočasné opatrenie podľa § 52 zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. februára 2016